

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura we Wrocławiu

LWR.410.011.05.2019

Mariusz Piasecki
Prezes Zarządu
Karkonoskiego Centrum Gospodarki Odpadami
Spółka z o.o.
Bukowiec ul. Robotnicza 6
58-533 Mysłakowice

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/19/048 Postępowanie z odpadami komunalnymi po przetworzeniu w instalacjach mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych (MBP)

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Karkonoskie Centrum Gospodarki Odpadami Spółka z o.o. Bukowiec, ul. Robotnicza 6, 58-533 Mysłakowice, dalej: „Spółka”, lub „KCGO”.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Mariusz Piasecki, Prezes Karkonoskiego Centrum Gospodarki Odpadami Spółka z o.o. (dalej „Prezes”), od 14 maja 2019 r. W okresie objętym kontrolą funkcję kierownika jednostki poprzednio pełnił Mieczysław Lewandowicz, od 20 grudnia 2013 r. do 13 maja 2019 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	Spełnienie wymagań przepisów w zakresie składowania odpadów przez zarządzającego składowiskiem odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne.
Okres objęty kontrolą	2016-2019 (I półrocze)
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura we Wrocławiu
Kontroler	Maria Ossowska, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LWR/120/2019 z 28 czerwca 2019 r.

(akta kontroli str.1)

¹ Dz. U. z 2019 r. poz. 489 ze zm., dalej: ustawa o NIK

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie działalność Spółki w skontrolowanym zakresie. Powyższą ocenę ogólną uzasadnia charakter i zakres stwierdzonych nieprawidłowości przedstawionych poniżej.

W prowadzonej ewidencji odpadów Spółka w latach 2016-2018 wykazywała dane niezgodne ze stanem rzeczywistym, co dotyczyło odpadów o kodzie 19 12 12³, o masie 26 368,74 Mg. Było to niezgodne z wymogami art. 66 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach⁴ (dalej: u.o.d.). W konsekwencji Spółka nie poniosła opłaty za korzystanie ze środowiska w wysokości 2 499 941,39 zł⁵, którą należało naliczyć a następnie zapłacić wobec obowiązku określonego w art. 279 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska⁶ (dalej p.o.ś.). Ponadto, przekazując do Marszałka Województwa Dolnośląskiego roczne sprawozdania o wytwarzanych odpadach i gospodarowaniu odpadami⁷ Spółka wykazywała w nich dane niezgodne ze stanem rzeczywistym w zakresie ilości składowanych odpadów. Powyższe dotyczyło 26 368,74 Mg. odpadów o kodzie 19 12 12⁸ nieujętych w ewidencji odpadów. Mimo wymagań określonych w art. 137 ust. 2 i 3 u.o.d. KCGO nie odprowadziło w wymaganym terminie⁹ na rachunek funduszu rekultywacyjnego należnych funduszowi środków za okres od lipca 2018 r. do czerwca 2019 r. w wysokości 356 697,57 zł. Dodatkowo, jak wykazała kontrola, KCGO zobowiązane jest to zapłaty na rzecz funduszu rekultywacyjnego środków w wysokości 386 067,87 zł, tj. naliczeń na funduszu od rzeczywiście składowanych odpadów, które nie były wykazane w ewidencji odpadów¹⁰. W wyniku kontroli stwierdzono również składowanie odpadów niedopuszczonych do składowania¹¹, brak wymaganych art. 110 ust. 1 i art. 113 ust. 1 u.o.d. charakterystyk i wyników testów zgodności dla odpadów o masie 4 235,36 Mg składowanych w latach 2016 – 2019 (I półrocze).

W czasie prowadzonej kontroli, co NIK ocenia pozytywnie, obecny Prezes Spółki podjął działania ukierunkowane na wyeliminowanie stwierdzonych nieprawidłowości w zakresie: [1] wykazania w prowadzonej ewidencji odpadów 26 368,74 Mg. odpadów o kodzie 19 12 12; [2] korekty sprawozdań o wytwarzanych odpadach i gospodarowaniu odpadami; [3] uregulowania opłat za korzystanie ze środowiska i części zaległości wobec funduszu rekultywacyjnego.

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

³ Inne odpady (w tym zmieszane substancje i przedmioty z mechanicznej obróbki odpadów inne niż wymienione w kodzie odpadów 19 12 11).

⁴ Dz.U. z 2019 r. poz., 701 ze zm.

⁵ W tym: 612 344,00 zł za 2016 r., 728 412,00 zł za 2017 r. i 1 159 186,00 zł za 2018 r.

⁶ Dz.U. z 2018 poz. 799 ze zm.

⁷ Sprawozdania wymagane postanowieniami art. 75 ust.1 pkt. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz.U. z 2019 r. poz., 701 ze zm.).

⁸ Inne odpady (w tym zmieszane substancje i przedmioty z mechanicznej obróbki odpadów inne niż wymienione w kodzie odpadów 19 12 11).

⁹ Zgodnie z postanowieniami regulaminu funduszu rekultywacyjnego obowiązującego w Spółce środki należało odprowadzić na właściwe konto bankowe prowadzone dla ww. funduszu: do 25 stycznia 2019 r. za II półrocze 2018 r. i do 25 lipca 2019 r. za I półrocze 2019 r.

¹⁰ Dotyczy 26 368,74 Mg. odpadów o kodzie 19 12 12.

¹¹ Odpady kodzie 19 12 12, których ciepło spalania przekraczało 6 MJ/kg suchej masy, tj. odpady niedopuszczone do składowania na składowisku w myśl postanowień rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 16 lipca 2015 r. w sprawie dopuszczenia odpadów do składowania na składowiskach (Dz. U. z 2015 r. poz.1277).

III. Opis ustalonego stanu faktycznego kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Spełnienie wymagań przez zarządzającego składowiskiem odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne przepisów w zakresie składowania odpadów

Opis stanu faktycznego

1.1. Marszałek Województwa Dolnośląskiego w dniu 30 lipca 2008 r. wydał podmiotowi zarządzającemu składowiskiem odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Ściegnach - Kostrzycy, decyzję na prowadzenie działalności w zakresie składowania odpadów - pozwolenie zintegrowane¹². Decyzja ta zmieniana była decyzjami Marszałka Województwa Dolnośląskiego: [1] z dnia 31 grudnia 2009 r. (na wniosek strony), w związku z koniecznością dostosowania warunków decyzji – pozwolenie zintegrowane do wymagań rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 26 lutego 2009 r. zmieniającego rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać poszczególne typy składowisk odpadów¹³, [2] z dnia 26 maja 2010 r. (na wniosek strony), w związku z koniecznością wprowadzenia zmian polegających na korekcie rodzajów i ilości odpadów przeznaczonych do tworzenia warstw izolacyjnych, budowy obwałowań i okrywy rekultywacyjnej, [3] z dnia 19 sierpnia 2011 r. (na wniosek strony), w związku z koniecznością wprowadzenia zmian polegających na: uaktualnieniu zapisów dotyczących lokalizacji instalacji; rozbudowie KCGO o kwatery składowania odpadów nr 3 i 4; przebudowie sieci kanalizacyjnej; budowie budynku biurowo-socjalnego i utwardzonego parkingu, [4] z dnia 2 grudnia 2014 r. (z urzędu) w związku z koniecznością dostosowania warunków pozwolenia do wymagań zapewniających ochronę gleby, ziemi i wód gruntowych określonych przepisem art. 28 ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zmianie ustawy Prawo Ochrony Środowiska oraz niektórych innych ustaw¹⁴ oraz [5] z dnia 27 kwietnia 2015 r. (na wniosek strony), w związku z koniecznością wprowadzenia zmian polegających na: uaktualnieniu zapisów dotyczących sektora nr 1, w którym zaprzestano przyjmowania odpadów do składowania i objęto go pracami rekultywacyjnymi; dodaniu punktu dotyczącego sposobów ograniczenia oddziaływań transgranicznych na środowisko.

Składowisko odpadów w Ściegnach-Kostrzycy stanowiło regionalną instalację do przetwarzania odpadów zapewniającą składowanie odpadów powstających w procesie mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych zgodnie z treścią uchwał Sejmiku Województwa Dolnośląskiego w sprawie wykonania Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2012-2016¹⁵ oraz lata 2016-2022¹⁶.

Ponadto, odrębną decyzją¹⁷ z 27 kwietnia 2015 r., Marszałek Województwa Dolnośląskiego określił Spółce warunki prowadzenia instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów¹⁸.

(akta kontroli str. 4-92)

¹² Nr PZ 10.1/2008.

¹³ Dz.U. Nr 39, poz. 320

¹⁴ Dz.U. poz. 1101

¹⁵ Uchwała nr XXIV/617/12 z 27 czerwca 2012 r.

¹⁶ Uchwała nr XLIII/1451/17 z 21 grudnia 2017 r.

¹⁷ Odrębne pozwolenie zintegrowane.

¹⁸ Decyzja Nr PZ 227/2015.

Marszałek Województwa Dolnośląskiego, zgodnie z art. 129 ust. 1 u.o.d., wydał w dniu 27 kwietnia 2015 r. decyzję¹⁹ zatwierdzającą instrukcję prowadzenia składowiska. Maksymalna łączna ilość odpadów dopuszczonych do składowania na składowisku wynosiła 100 000 Mg na rok, natomiast całkowita masa odpadów dopuszczonych do składowania w aktualnie eksploatowanych kwaterach wynosiła: w kwaterze nr 3 392 920 Mg i w kwaterze nr 4 537 825 Mg. Niedozwolone było składowanie odpadów w kwaterze nr 1 zamkniętej na mocy decyzji Marszałka Województwa Dolnośląskiego z dnia 19 listopada 2011 r. i w zamkniętej zrehabilitowanej kwaterze składowiska (kwatery nr 2). Do składowania dopuszczono następujące rodzaje odpadów o kodach przyjętych zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 grudnia 2014 r. w sprawie katalogu odpadów²⁰:

W kwaterze nr 3:

- 02 01 01 osady z mycia i czyszczenia,
- 03 03 11 osady z zakładowych oczyszczalni ścieków inne niż wymienione w 03 03 10,
- 04 01 02 odpady z wapnienia,
- 04 01 07 osady nie zawierające chromu, zwłaszcza z zakładowych oczyszczalni ścieków,
- 04 02 09 odpady z materiałów złożonych (np. tkaniny impregnowane, elastomery, plastomery),
- 04 02 20 odpady z zakładowych oczyszczalni ścieków inne niż wymienione w 04 02 19,
- 04 02 21 odpady z nieprzetworzonych włókien tekstylnych,
- 04 02 22 odpady z przetworzonych włókien tekstylnych,
- 15 02 03 sorbenty, materiały filtracyjne, tkaniny do wycierania (np. szmaty, ścierki) i ubrania ochronne inne niż wymienione w 15 02 02,
- 16 01 12 okładziny hamulcowe inne niż wymienione w 16 01 01,
- 16 03 04 nieorganiczne odpady inne niż wymienione w 16 03 03, 16 03 80,
- 16 11 02 węglowodórne okładziny piecowe i materiały ogniotwórcze z procesów metalurgicznych inne niż wymienione w 16 11 01,
- 16 81 02 odpady inne niż wymienione w 16 81 01,
- 16 82 02 odpady inne niż wymienione w 16 82 01,
- 17 01 80 usunięte tynki, tapety, okleiny itp.,
- 17 01 81 odpady z remontów i przebudowy dróg,
- 17 01 82 inne niewymienione odpady,
- 17 02 02 szkło,
- 17 04 11 kable inne niż wymienione w 17 04 10,
- 17 05 06 urobek z pogłębienia inny niż wymieniony w 17 05 05,
- 17 05 08 tłuźień torowy (kruszywo) inny niż wymieniony w 17 05 07,
- 17 06 04 materiały izolacyjne inne niż wymienione w 17 06 01 i 17 06 03,
- 17 08 02 materiały budowlane zawierające gips inne niż wymienione w 17 08 01,
- 17 09 04 zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03,
- 20 02 03 inne odpady nieulegające biodegradacji,
- 20 03 03 odpady z czyszczenia ulic i placów,
- 20 03 04 szlamy ze zbiorników bezodpływowych służących do gromadzenia nieczystości,
- 20 03 06 odpady ze studzienek kanalizacyjnych,
- 20 03 99 odpady komunalne niewymienione w innych podgrupach,

¹⁹ Decyzja Nr I 130/2015.

²⁰ Dz. U. poz. 1923.

W kwaterze nr 4:

- 19 05 01 nieprzekompostowane frakcje odpadów komunalnych i podobnych,
- 19 05 02 nieprzekompostowane frakcje odpadów pochodzenia zwierzęcego i roślinnego,
- 19 05 03 kompost nieodpowiadający wymaganiom (nienadający się do wykorzystania),
- 19 05 99 inne niewymienione odpady,
- 19 06 04 przefermentowane odpady z beztlenowego rozkładu odpadów komunalnych,
- 19 06 06 przefermentowane odpady z beztlenowego rozkładu odpadów zwierzęcych i roślinnych,
- 19 08 01 – skratki,
- 19 08 02 – zawartość piaskowników,
- 19 08 05 – ustabilizowane komunalne osady ściekowe,
- 19 08 12 szlamy z biologicznego oczyszczania ścieków przemysłowych inne niż wymienione w 19 08 11,
- 19 08 14 szlamy z biologicznego oczyszczania ścieków przemysłowych inne niż wymienione w 19 08 13,
- 19 09 01 odpady stałe ze wstępnej filtracji i skratki,
- 19 09 02 osady z klarowania wody,
- 19 09 03 osady z dekarbonizacji wody,
- 19 09 05 nasycone lub zużyte żywice jonowymienne,
- 19 09 06 roztwory i szlamy regeneracji wymienników jonitowych,
- 19 09 99 inne niewymienione odpady,
- 19 12 12 inne odpady (w tym zmieszane substancje i przedmioty) z mechanicznej obróbki odpadów inne niż wymienione w 19 12 11,
- 20 02 03 inne odpady nieulegające biodegradacji,
- 20 03 03 odpady z czyszczenia ulic i placów,
- 20 03 04 szlamy ze zbiorników bezodpływowych służących do gromadzenia nieczystości,
- 20 03 06 odpady ze studzienek kanalizacyjnych,
- 20 03 99 inne odpady komunalne niewymienione w innych podgrupach.

W decyzji zatwierdzającej instrukcję prowadzenia składowiska²¹ Marszałek Województwa Dolnośląskiego zatwierdził ustanowione przez Spółkę zabezpieczenie roszczeń w formie gwarancji ubezpieczeniowej w wysokości 630 000 zł z tytułu wystąpienia negatywnych skutków oraz szkód w środowisku. Decyzją z 21 kwietnia 2016 r.²² Marszałek Województwa Dolnośląskiego zmienił ustanowioną formę zabezpieczenia roszczeń, tj. zatwierdził zabezpieczenie w formie polisy ubezpieczeniowej w wysokości 630 000 zł z tytułu wystąpienia negatywnych skutków oraz szkód w środowisku. W ww. decyzji nie wskazano przewidywanego czasu eksploatacji składowiska.

Marszałek Województwa Dolnośląskiego nie dokonał przeglądu decyzji (pozwolenia zintegrowanego) wydanej dla kontrolowanego składowiska odpadów pod kątem spełnienia wymagań określonych w konkluzjach BAT²³, dokonał natomiast takiego przeglądu - na podstawie art. 215 ust. 1 p.o.ś. – w odniesieniu do decyzji (pozwolenia zintegrowanego) wydanej Spółce na prowadzenie instalacji MBP, o czym zawiadomił KCGO pismem z dnia 14 lutego 2019 r.²⁴. W przywołanym

²¹ Decyzja Nr I 130/2015 z 27 kwietnia 2015 r.

²² Decyzja Nr I 130.1/2016.

²³ Decyzja Wykonawcza Komisji (UE) 2018/1147 z dnia 10 sierpnia 2018 r. ustanawiająca konkluzje dotyczące najlepszych dostępnych technik w odniesieniu do przetwarzania odpadów zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE (Dz.U. UE L 208 z dnia 17 sierpnia 2018 r.).

²⁴ Znak: DOW-S-V.7222.7.2014.AH

piśmie poinformował Spółkę o konieczności dostosowania instalacji w terminie nie dłuższym niż do dnia 17 sierpnia 2022 r. do wymagań określonych w konkluzjach BAT, oraz wezwał KCGO do złożenia w terminie roku od dnia doręczenia wezwania²⁵ wniosku o zmianę pozwolenia zintegrowanego w tym zakresie.

(akta kontroli str. 93-99, 100-137)

1.2. Po rozpatrzeniu wniosku Prezesa Spółki z dnia 20 czerwca 2018 r. o wpis do rejestru podmiotów wprowadzających produkty w opakowaniach i gospodarujących odpadami Marszałek Województwa Dolnośląskiego, zgodnie z art. 50 ust. 1 pkt 3 lit. b oraz pkt 5 lit. b w związku z art. 54 ust. 2 u.o.d.²⁶, w dniu 13 lipca 2018 r. zawiadomił Prezesa o nadaniu Spółce numeru rejestrowego: 000031726. Wpis zawierał elementy wymagane art. 54 ustawy o odpadach, tj. nazwę i adres podmiotu oraz numer NIP. Na próbie 20 dokumentów stwierdzono, że nadany numer rejestrowy był przez Spółkę używany.

(akta kontroli str.138-139)

1.3. Na składowisku odpadów zastosowano zabezpieczenia przeciwpożarowe. Opracowana i zatwierdzona w sierpniu 2018 r.²⁷ przez inspektora ochrony przeciwpożarowej²⁸ i Prezesa Spółki instrukcja przeciwpożarowa zawierała procedury postępowania ukierunkowane na ochronę ludzi i mienia, a także na przeciwdziałanie powstawania lub minimalizowanie skutków pożaru. Teren składowiska wraz i infrastrukturą wyposażony był w urządzenia przeciwpożarowe, tj. hydranty zewnętrzne i wewnętrzne oraz gaśnice. Zapewniono konserwację oraz naprawy urządzeń przeciwpożarowych, oraz dysponowano dokumentami potwierdzającymi sprawność tych urządzeń. Pracownicy składowiska podpisali oświadczenia o zapoznaniu się z przepisami ww. instrukcji.

(akta kontroli str.140-184, 185-191, 192-195)

Według instrukcji przeciwpożarowej na terenie składowiska winno być zamontowanych 40 gaśnic, w tym: 18 gaśnic proszkowych o wadze 4 kg, 19 gaśnic o wadze 6 kg, 2 gaśnice przewoźne o wadze 25 kg i 1 gaśnica śniegowa o wadze 5 kg.

Przeprowadzone w dniu 11 lipca 2019 r. oględziny terenu składowiska wraz z infrastrukturą wykazały, że brak było pięciu gaśnic, z których dwie (proszkowe o wadze 6 kg) przeznaczone do zamontowania w wiacie przechowywane były w magazynie, miejsca przechowywania pozostałych trzech (proszkowych o wadze 4 kg) przeznaczonych do zamontowania na hali technologicznej podczas oględzin nie wskazano.

W dniu 26 lipca 2019 r. Spółka zakupiła²⁹ i zamontowała³⁰ gaśnice, których brak stwierdzono w czasie oględzin.

(akta kontroli str.196-197, 198-199, 200)

1.4. Prezes Spółki posiadał świadectwo kwalifikacji w zakresie gospodarowania odpadami (Nr 47/2019) wydane przez Marszałka Województwa Dolnośląskiego na podstawie art. 165 ust.1 u.o.d. w dniu 1 kwietnia 2019 r. Poprzedni Prezes Spółki

²⁵ Tj. do dnia 22 lutego 2020 r.

²⁶ Marszałek Województwa dokonuje wpisu do rejestru na wniosek podmiotów zbierających zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny (w zakresie ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zużytych sprzęcie elektrycznym i elektronicznym) oraz podmiotów transportujących odpady –w zakresie u.o.d. Spółka posiadała pozwolenie Starosty Jeleniogórskiego na wskazaną działalność.

²⁷ Wcześniej obowiązywała instrukcja z kwietnia 2014 r.

²⁸ Zatrudnionego przez Spółkę na podstawie umowy cywilnoprawnej.

²⁹ Trzy gaśnice.

³⁰ Łącznie pięć gaśnic (w tym trzy nowo zakupione).

posiadał świadectwo kwalifikacji w zakresie gospodarowania odpadami (Nr 16/2013) wydane przez Marszałka Województwa Dolnośląskiego na podstawie art. 49 ust. 2 u.o.d. w dniu 22 kwietnia 2013 r. Agnieszka Ociepa, główny technolog składowiska posiadała świadectwo kwalifikacji w zakresie gospodarowania odpadami (Nr 15/2004) wydane przez Wojewodę Dolnośląskiego na podstawie art. 49 ust. 2 u.o.d. w dniu 25 lutego 2004 r.

(akta kontroli str.201,202,203)

1.5. W okresie objętym kontrolą ceny za przyjęcie odpadów do składowania ustalane były kolejnymi uchwałami Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników Spółki, tj.:

- obowiązujące w roku 2016 - Uchwałą z dnia 22 grudnia 2015 r. Nr 27/11/2015,
- obowiązujące w roku 2017 - Uchwałą z dnia 20 grudnia 2016 r. Nr 42/14/2016,
- obowiązujące w roku 2018 (do 30 września) - Uchwałą z dnia 8 listopada 2017 r. Nr 60/19/2017,
- obowiązujące od 1 października 2018 r. do 26 marca 2019 r. - Uchwałą z dnia 14 września 2018 r. Nr 74/24/2018,
- obowiązujące od 27 marca 2019 r. - Uchwałą z dnia 26 marca 2019 r. Nr 77/26/2019.

W przywołanych Uchwałach Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników Spółki określono stawki za przyjęcie odpadów do składowania w cenie netto za 1 Mg. Analiza stawek przeprowadzona dla czterech typów odpadów, tj. odpadów o kodach: 04 02 22³¹, 17 06 04³², 17 09 04³³ oraz 20 03 99³⁴ wykazała, iż do 26 marca 2019 r. ceny za przyjęcie ww. odpadów do składowania nie zmieniały się. Uchwałą z 26 marca 2019 r. stawki za przyjęcie wskazanych odpadów do składowania podwyższone zostały do wysokości odpowiednio 350 zł za Mg, (poprzednio 240 zł za Mg) tj. o 45,8%, 350 zł za Mg (poprzednio 245 zł za Mg), tj. o 42,9%, 350 zł za Mg (poprzednio 210 zł za Mg), tj. o 66,7% oraz 500 zł za Mg (poprzednio 350 zł za Mg), tj. o 42,9%. Powodem podwyżki cen była sytuacja ekonomiczna Spółki³⁵.

Ustalone przywołanymi uchwałami ceny za przyjęcie odpadów do składowania nie były poprzedzone przeprowadzeniem przez Spółkę kalkulacji cen.

W dniu 8 kwietnia 2014 r., na podstawie uchwały Nr 7/04/2014 Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników Spółki, utworzony został fundusz rekultywacyjny na realizację obowiązków związanych z zamknięciem, rekultywacją oraz nadzorem, w tym monitoringiem składowiska odpadów. Fundusz miał formę rezerwy, a od 12 sierpnia 2014 r., na podstawie zmiany wprowadzonej uchwałą nr 9/05/2014 Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników Spółki, formę rachunku bankowego. Kwota funduszu rekultywacyjnego ustalona została na 14,66 zł od każdej tony odpadów przyjętych do składowania na składowisku. W regulaminie funduszu rekultywacyjnego, stanowiącego załącznik do uchwały z 12 sierpnia 2014 r. wskazano m.in., że:

- cena za przyjęcie odpadów do składowania na składowisku uwzględnia koszty budowy, prowadzenia, w tym zamknięcia i rekultywacji oraz nadzoru, w tym monitoringu składowiska odpadów;

³¹ Odpady z przetworzonych włókien tekstylnych

³² Materiały izolacyjne inne niż wymienione w kodzie 17 06 01

³³ Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w kodach 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03

³⁴ Odpady komunalne niewymienione w innych podgrupach

³⁵ Na koniec 2018 r. Spółka wykazała stratę w działalności w kwocie 1 346 710,42 zł.

- specjalista ds. ochrony środowiska przekaze do dnia 10 każdego miesiąca wyliczenie kwoty funduszu rekultywacyjnego za poprzedni miesiąc;
- zgromadzone w ramach funduszu rekultywacyjnego środki będą przekazywane na rachunek funduszu rekultywacyjnego w okresach półrocznych do 25 dnia po zakończonym okresie rozliczeniowym.

Na rachunek funduszu rekultywacyjnego Spółka odprowadziła środki w wysokości:

- 341 025, 62 zł w 2016 r.,
- 350 902 26 zł w 2017 r. ,
- 173 093,25 zł w 2018 r. (za I półrocze).

Spółka nie odprowadziła na rachunek funduszu rekultywacyjnego należnych funduszowi środków za okres od lipca 2018 r. do czerwca 2019 r. w łącznej kwocie 356 697,57 zł, w tym 157 606,72 zł za II półrocze 2018 r. i 199 090,85 zł za I półrocze 2019 r.

W dniu 13 sierpnia 2019 r. Spółka odprowadziła na rachunek funduszu rekultywacyjnego zaległe środki za II półrocze 2018 r. w kwocie 157 606,73 zł, natomiast w dniu 21 sierpnia 2019 r. zaległe środki za I półrocze 2019 r. w kwocie 199 090,85 zł.³⁶

Dodatkowo, środki należne a nieodprowadzone na rachunek funduszu rekultywacyjnego³⁷, wyliczone po korekcie z dnia 31 lipca 2019 r. związanej z uwzględnieniem w naliczeniach funduszu rekultywacyjnego rzeczywiście składowanych odpadów³⁸ powinny być łącznie o 386 067,87 zł wyższe (z czego za 2016 r. wyższe o 120 885,47 zł, za 2017 r. wyższe o 143 799,04 zł a za 2018 r. wyższe o 121 383,36 zł)³⁹.

(akta kontroli str.204-223, 224, 225-229, 230-231,232,233, 234-236, 237-243, 244-249, 1313; 1321)

1.6. Spółka sporządzała dokumenty ewidencji odpadów (zgodne z obowiązującym wzorem), oraz w obowiązującym terminie⁴⁰, przekazywała do Marszałka Województwa Dolnośląskiego roczne sprawozdania o wytwarzanych odpadach i gospodarowaniu odpadami (dalej „sprawozdanie”).

Złożone Marszałkowi Województwa Dolnośląskiego w dniu 31 lipca 2019 r. korekty sprawozdań dotyczyły ilości deponowanych na składowisku w latach 2016 - 2018 odpadów o kodzie 19 12 12⁴¹: W 2016 r. ilość przed korektą: 16 098,82 Mg, ilość po korekcie 24 344,76 Mg tj. więcej o 8 245,94 Mg (52,2%); W 2017 r. ilość przed korektą: 14 605,20 Mg, ilość po korekcie 24 414,14 Mg tj. więcej o 9 808,94 Mg (67,2%); W 2018 r. ilość przed korektą: 12 505,54 Mg, ilość po korekcie 20 785,44 Mg tj. więcej o 8 279,90 Mg (66,2%). Łącznie w latach 2016 – 2018 po korekcie więcej o 26 368,74 Mg (61%).

Spółka nie wpłaciła ww. opłaty za korzystanie ze środowiska w łącznej wysokości 2 499 941,39 zł⁴² wymaganej postanowieniami art. 279 ust. 2 p.o.ś.

W dniu 14 sierpnia 2019 r. Prezes Spółki złożył do Marszałka Województwa Dolnośląskiego wniosek o rozłożenie na raty ww. zaległej opłaty za korzystanie ze środowiska.

³⁶ Zgodnie z postanowieniami regulaminu funduszu rekultywacyjnego obowiązującego w Spółce środki należało odprowadzić na właściwe konto bankowe ww. funduszu: do 25 stycznia 2019 r. za II półrocze 2018 r. i do 25 lipca 2019 r. za I półrocze 2019 r.

³⁷ Do dnia zakończenia czynności kontrolnych w Spółce, tj. do dnia 19 sierpnia 2019 r.

³⁸ Niewykazywanych wcześniej w ewidencji odpadów.

³⁹ Dotyczy odpadów o kodzie 19 12 12.

⁴⁰ Do 15 marca za poprzedni rok kalendarzowy.

⁴¹ Inne odpady (w tym zmieszane substancje i przedmioty z mechanicznej obróbki odpadów inne niż wymienione w kodzie odpadów 19 12 11).

⁴² W tym: 612 344,00 zł za 2016 r., 728 412,00 zł za 2017 r. i 1 159 186,00 zł za 2018 r.

(akta kontroli str.250-273, 274-741, 1249-1250, 1315-1320)

1.7. Według danych z ewidencji odpadów i rocznych sprawozdań o wytwarzanych odpadach i gospodarowaniu odpadami, w okresie objętym kontrolą na składowisku deponowane były odpady:

- o kodzie 04 02 22⁴³ w ilości 0,98 Mg w 2017 r., 55,96 Mg w 2018 r. i 245, 48 Mg I półroczu 2019 r.⁴⁴;
- o kodzie 15 02 03⁴⁵ w ilości 0,04 Mg w roku 2017⁴⁶;
- o kodzie 16 81 02⁴⁷ w ilości 160, 30 Mg w 2017 r. i 61,9 Mg w 2018 r.;
- o kodzie 17 02 02⁴⁸ w ilości 3,18 Mg w 2016 r., 13,94 Mg w 2017 r., 17,34 Mg w 2018 r. i 10,36 Mg w I półroczu 2019 r.;
- o kodzie 17 06 04⁴⁹ w ilości 0,56 Mg w 2016 r., 24,50 Mg w 2017 r., 18,88 Mg w 2018 r. i 34,64 Mg w I półroczu 2019 r.;
- o kodzie 17 09 04⁵⁰ w ilości 1 367,80 Mg w 2016 r., 1 469,90 Mg w 2017 r., 1 976,46 Mg w 2018 r. i 1 238,64 Mg w I półroczu 2019 r.;
- o kodzie 19 05 02⁵¹ w ilości 596,42 Mg w 2017 r., 714,60 Mg w 2018 r. i 277,08 Mg w I półroczu 2019 r.⁵²;
- o kodzie 19 05 99⁵³ w ilości 4 005,82 Mg w 2016 r., 4 342,26 Mg w 2017 r., 4 634,54 Mg w 2018 r. i 1 913,58 Mg w I półroczu 2019 r.;
- o kodzie 19 08 01⁵⁴ w ilości 239,68 Mg w 2016 r., 239,02 Mg w 2017 r., 274,42 Mg w 2018 r. i 112,74 Mg w I półroczu 2019 r.;
- o kodzie 19 08 02⁵⁵ w ilości 295,02 Mg w 2016 r., 352,10 Mg w 2017 r., 249,84 Mg w 2018 r. i 184,82 Mg w I półroczu 2019 r.;
- o kodzie 19 08 14⁵⁶ w ilości 121,18 Mg w 2016 r., 120,88 Mg w 2017 r., 109,38 Mg w 2018 r. i 63,82 Mg w I półroczu 2019 r.;
- o kodzie 19 12 12⁵⁷ w ilości 24 344,76 Mg w 2016 r., 24 414,14 Mg w 2017 r., w 2018 r. 20 785,44 Mg, 8 470 Mg w I półroczu 2019 r.;
- o kodzie 20 02 03⁵⁸ w ilości w ilości 869,06 Mg w 2016 r., 1 120,42 Mg w 2017 r., 1 108,64 Mg w 2018 r. i 310,58 Mg w I półroczu 2019 r.;
- o kodzie 20 03 03⁵⁹ w ilości 31,40 Mg w 2016 r., 105,84 Mg w 2017 r., 6,32 Mg w 2018 r.⁶⁰;
- o kodzie 20 03 99⁶¹ w ilości 229,80 Mg w 2016 r., 784,22 Mg w 2017 r., 924,16 Mg w 2018 r. i 718,70 Mg w I półroczu 2019 r.

W okresie objętym kontrolą nie stwierdzono przypadku przekroczenia dopuszczalnych limitów dla ilości przyjętych do składowania opadów. W 2016 r., 2017 r., 2018 r. i półroczu 2019 r. przyjęto do składowania odpowiednio 31 508,26

⁴³ Odpady z przetworzonych włókien tekstylnych.

⁴⁴ W 2016 r. odpadów o tym kodzie nie deponowano.

⁴⁵ Sorbenty, materiały filtracyjne, tkaniny do wycierania, i ubrania ochronne inne niż wymienione w kodzie 15 02 02.

⁴⁶ W 2016 r., w 2018 r. oraz w I półroczu 2019 r. nie deponowano odpadów o tym kodzie.

⁴⁷ Odpady inne, niż wymienione w kodzie 16 81 01.

⁴⁸ Szkło.

⁴⁹ Materiały izolacyjne inne niż wymienione w kodzie 17 06 01.

⁵⁰ Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03.

⁵¹ Nieprzekompostowane frakcje odpadów pochodzenia zwierzęcego i roślinnego.

⁵² Nie deponowano w 2016 r.

⁵³ Inne niewymienione odpady.

⁵⁴ Skratki.

⁵⁵ Zawartość piaskowników.

⁵⁶ Szlamy z innego niż biologiczne oczyszczalnie ścieków.

⁵⁷ Inne odpady (w tym zmieszane substancje i przedmioty z mechanicznej obróbki odpadów inne niż wymienione w kodzie odpadów 19 12 11). Wielkości po korekcie sprawozdania z dnia 31 lipca 2019 r.

⁵⁸ Inne odpady nieulegające biodegradacji.

⁵⁹ Odpady z czyszczenia ulic i placów.

⁶⁰ Nie deponowano w I półroczu 2019 r.

⁶¹ Odpady komunalne niewymienione w innych podgrupach.

Mg odpadów, 33 744,96 Mg odpadów, 30 837,88 Mg odpadów oraz 13 580,55 Mg. Nie stwierdzono przypadków składowania odpadów nieujętych w decyzji Marszałka Województwa Dolnośląskiego⁶² zatwierdzającej instrukcję prowadzenia składowiska odpadów.

(akta kontroli str.274-741)

1.8. Spółka nie posiadała charakterystyki i wyników testów zgodności dla odpadów przyjętych do składowania w okresie objętym kontrolą⁶³, w ilości łącznej 4 235,36 Mg, w tym dla odpadów:

- o kodzie: 04 02 22 (odpady z przetworzonych włókien tekstylnych) w 2017 r. w ilości 0,98 Mg;
- o kodzie: 15 02 03 ((sorbenty, materiały filtracyjne, tkaniny do wycierania (szmaty, ścierki i ubrania ochronne inne niż wymienione w kodzie 15 02 02)) w 2017 r. w ilości 0,04 Mg;
- o kodzie: 16 81 02 (odpady inne niż wymienione w kodzie 16 81 01) w 2017 r. w ilości 160,30 Mg i w 2018 r. w ilości 61,90 Mg;
- o kodzie: 19 05 99 (inne niewymienione odpady) w 2016 r. składowanych w ilości 4 005,82 Mg;
- O kodzie: 20 03 03 (odpady z czyszczenia ulic i placów) w 2018 r. składowanych w ilości 6,32 Mg.

Dla pozostałych odpadów przyjętych do składowania w okresie objętym kontrolą Spółka posiadała sporządzone charakterystyki składowanych odpadów oraz wyniki testów zgodności.

(akta kontroli str.742-1090, 1091)

1.9. Dla składowanych odpadów poddanych testom zgodności sporządzona została podstawowa charakterystyka odpadów, dokonywano weryfikacji odpadów oraz pobierano i przechowywano próbki odpadów przekazywanych do składowania.

(akta kontroli str. 742-1090)

1.10. W toku dokonanych w dniu 18 lipca 2019 r. oględzin z udziałem Specjalisty nauk technicznych z zakresu gospodarki odpadami, mającego doświadczenie w badaniach właściwości technologicznych odpadów, wiedzę dotyczącą procesów przetwarzania odpadów w instalacjach MBP oraz składowania odpadów na składowiskach stwierdzono:

[1] odpady zdeponowane na kwaterze nr 3:

- część odpadów nie odpowiadała charakterystyce przypisanych im kodów (nie zidentyfikowano odpadów typowych dla odpadów cementarnych takich jak resztki kwiatów, znicze, wiązanki, doniczki);
- zaobserwowano odpady zbliżone morfologicznie do odpadów opakowaniowych, nie stwierdzono przesłanek świadczących o braku przydatności tych odpadów do odzysku;
- część odpadów składowanych na kwaterze 3 nosiła znamiona odpadów palnych, o ciepłe spalania przekraczającym wartości znajdujące się w przeanalizowanych kartach charakterystyk odpadów⁶⁴;

⁶² Nr I 130/2015 zmienionej decyzją nr Nr I 130.1/2016.

⁶³ Do składowania w tym okresie przyjęto łącznie 109 671,65 Mg.

⁶⁴ W ocenie specjalisty w przypadku tych odpadów przekroczone mogły zostać wartości kryterialne określone w załączniku nr 4 rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 16 lipca 2015 r. w sprawie dopuszczania odpadów do składowania na składowiskach (Dz. U. z 2015 r., poz. 1277).

- składowane na kwaterze 3 odpady budowlane odpowiadały morfologicznie charakterystyce typowej dla tych odpadów.

[2] odpady zdeponowane na kwaterze nr 4:

- część odpadów z grupy 19 nosiła znamiona odpadów palnych, o ciepłe spalania przekraczającym wartości znajdujące się w przeanalizowanych kartach charakterystyk odpadów⁶⁵;

- stwierdzono także składowanie odpadów odpowiadających charakterystyce odpadu o kodzie 19 12 12 (frakcja nadsitowa) – z dominującym udziałem odpadów z tworzyw sztucznych, w tym folii i opakowań PET oraz papieru; niewielkich ilości odpadów zielonych, tekstyliów.

Według wytypowanej do oględzin dokumentacji – sprawozdań z badań laboratoryjnych próbek odpadów przeznaczonych do składowania⁶⁶ w przypadku odpadów o kodzie 19 05 99 (stabilizat):

- stwierdzono, iż odpady spełniały kryteria dopuszczenia⁶⁷, ich ciepło spalania było poniżej wartości 6 MJ/kg suchej masy;

- stwierdzono, iż odpady wykazywały poziom AT4 poniżej 10 mg O₂/g suchej masy, co było podstawą do odprowadzania obniżonej opłaty za składowanie odpadów o tym kodzie;

- nie stwierdzono przesłanek nie spełniania kryterium dopuszczającego zastosowanie obniżonej opłaty za składowanie odpadów.

(akta kontroli str.1092-1117, 1118-1143)

1.11. Od 13 lutego 2019 r. Spółka prowadziła wizyjny system monitoringu miejsc składowania odpadów przy użyciu urządzeń technicznych zapewniających przez całą dobę zapis obrazu i identyfikację osób przebywających w tych miejscach. Zapis był przechowywany przez wymagany postanowieniami art. 25 ust. 6b *u.o.d.* okres co najmniej 30 dni. Spośród 23 kamer dwie zamontowane były bezpośrednio na dwóch czynnych kwaterach składowiska (kwatery nr 3 i nr 4).

(akta kontroli str.1144-1146)

1.12. W okresie objętym kontrolą na terenie składowiska odpadów miały miejsce dwa pożary, pierwszy w dniu 27 maja 2017 r. a drugi w dniu 10 grudnia 2018 r. Pożary zgłoszone zostały przez Spółkę Straży Pożarnej, a drugi także Policji. W sprawie pożaru z dnia 10 grudnia 2018 r. Wydział Kryminalny Komendy Miejskiej Policji w Jeleniej Górze prowadził dochodzenie, które 18 grudnia 2018 r. zakończone zostało wydaniem postanowienia o umorzeniu wobec nie stwierdzenia przestępstwa. Po ugaszeniu pożarów Spółka nie podejmowała działań naprawczych wobec braku takich zaleceń ze strony Straży Pożarnej. Występowanie wskazanych pożarów nie było przedmiotem kontroli Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska we Wrocławiu.

(akta kontroli str.1147-1154, 1155-1156)

⁶⁵ W ocenie specjalisty część ze składowanych odpadów z grupy 19 może przekraczać wartości kryterialne z załącznika nr 4 rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 16 lipca 2015 r. w sprawie dopuszczania odpadów do składowania na składowiskach (Dz. U. z 2015 r., poz. 1277).

⁶⁶ Spełnienie przez stabilizat parametrów (zgodnie z postanowieniami par. 3 ust. 3 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 22 grudnia 2017 r. w sprawie jednostkowych stawek opłat za korzystanie ze środowiska (Dz.U. z 2017 r., poz. 2490 ze zm.) potwierdza się badaniami laboratoryjnymi wykonanymi raz w miesiącu, a po spełnieniu przez stabilizat wymaganych parametrów w 12 kolejnych próbach - raz na kwartał, przez laboratorium, o którym mowa w art. 147a ust. 1 pkt 1 oraz ust. 1a ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska, przy czym próbki do badań pobiera przedstawiciel tego laboratorium.

⁶⁷ Określone w załączniku nr 4 rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 16 lipca 2015 r. w sprawie dopuszczania odpadów do składowania na składowiskach (Dz. U. z 2015 r., poz. 1277).

1.13. W kontrolowanym okresie Marszałek Województwa Dolnośląskiego nie przeprowadzał i nie zlecał przeprowadzenia w Spółce kontroli sposobu gospodarowania odpadami.

Kontrole w tym zakresie (łącznie sześć) przeprowadzał w Spółce natomiast Dolnośląski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska, w tym trzy w 2017 r., dwie w 2018 r. i jedną na przełomie 2018 r. i 2019 r. Spółka poinformowała o realizacji wydanych zaleceń w następujący sposób:

- po kontroli przeprowadzonej w dniach 7 – 30 marca 2017 r. sformułowano zalecenia: [1] prowadzenia monitoringu składowiska odpadów w sposób umożliwiający ocenę wpływu składowiska na środowisko, z uwzględnieniem obowiązujących przepisów prawa - zalecenie zostało zrealizowane, [2] określenia ilości zawracanych ścieków na kwaterę składowiska - zalecenie zostało zrealizowane, [3] wzmożenia nadzoru nad rozwiewaniem lekkiej frakcji odpadów na terenie składowiska oraz poza nim - zalecenie zostało zrealizowane;

- po kontroli przeprowadzonej w dniach 6 – 20 lipca 2017 r. sformułowano zalecenie wprowadzenia w kartach ewidencji dla odpadów zbieranych na terenie KCGO wyszczególnienia ilości odpadów zbieranych w PSZOK - zalecenie zostało zrealizowane;

- po kontroli przeprowadzonej w dniach 19 lipca – 10 sierpnia 2017 r. sformułowano zalecenie magazynowania odpadów wielkogabarytowych w sposób zgodny z posiadanymi decyzjami określającymi miejsce i sposób ich magazynowania - zalecenie zostało zrealizowane;

- po kontroli przeprowadzonej w dniach 29 marca – 18 kwietnia 2018 r. nie sformułowano zaleceń pokontrolnych;

- po kontroli przeprowadzonej w dniach 20 czerwca – 20 lipca 2018 r. sformułowano zalecenia: [1] rzetelnego prowadzenia ewidencji odpadów wielkogabarytowych - zalecenie zostało zrealizowane, [2] zapewnienia przestrzegania wymagań w zakresie ochrony środowiska oraz bezpieczeństwa życia i zdrowia ludzi przy magazynowaniu odpadów wielkogabarytowych - zalecenie zostało zrealizowane;

- po kontroli przeprowadzonej w dniach 12 grudnia 2018 r. – 14 stycznia 2019 r. sformułowano zalecenia: [1] rzetelnego prowadzenia monitoringu wód podziemnych w rejonie składowiska odpadów w Ścięgnach – Kostrzycy - zalecenie zostało zrealizowane, [2] zapewnienia wymaganego oznakowania stref zagrożenia pożarowego i wybuchem w rejonie instalacji do spalania gazu składowiskowego - zalecenie zostało zrealizowane, [3] zapewnienia właściwego stanu eksploatacyjnego studni odgazowujących - zalecenie zostało zrealizowane.

Dolnośląski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska nie przeprowadzał w Spółce kontroli sprawdzających realizację wniosków pokontrolnych.

(akta kontroli str.1157-1159)

1.14. Do 19 sierpnia 2019 r.⁶⁸ Spółka nie złożyła do Marszałka Województwa Dolnośląskiego wniosku o zmianę decyzji na prowadzenie działalności w zakresie składowania odpadów, do którego winna dołączyć m.in. proponowaną formę i wysokość zabezpieczenia roszczeń, umożliwiającą pokrycie kosztów wykonania zastępczego, oraz operat przeciwpożarowy, zawierający warunki ochrony przeciwpożarowej instalacji, obiektu lub jego części lub innego miejsca magazynowania odpadów⁶⁹. Termin złożenia ww. wniosku określony postanowieniami art. 48a ust. 1 *u.o.d.* przypada na dzień 5 marca 2020 r.⁷⁰

⁶⁸ Dzień zakończenia czynności kontrolnych NIK w Spółce.

⁶⁹ Zgodnie z art. 48a ust. 1 *u.o.d.* (od 5 września 2018 r.) posiadacz odpadów obowiązany do uzyskania zezwolenia na zbieranie odpadów lub zezwolenia na przetwarzanie odpadów jest obowiązany do ustanowienia zabezpieczenia roszczeń w wysokości umożliwiającej pokrycie kosztów wykonania zastępczego. W art. 48a ust. 3 *u.o.d.* wskazano sposób obliczenia wysokości zabezpieczenia roszczeń, w art. 48a ust. 4 *u.o.d.* określono

Spółka posiadała Operat przeciwpożarowy, opracowany przez zewnętrzny podmiot, który został przekazany do KCGO w dniu 14 sierpnia 2019 r.

(akta kontroli str. 1251-1312)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Spółka przekazując do Marszałka Województwa Dolnośląskiego roczne sprawozdania o wytwarzanych odpadach i gospodarowaniu odpadami⁷¹ wykazywała w nich dane niezgodne ze stanem rzeczywistym w zakresie ilości składowanych odpadów. Powyższe dotyczyło niewykazania w ww. sprawozdaniach sporządzonych za lata 2016-2018 łącznie 26 368,74 Mg odpadów o kodzie 19 12 12⁷²: Z powyższego: w sprawozdaniu za 2016 r. nie wykazano 8 245,94 Mg odpadów, w sprawozdaniu za 2017 r. nie wykazano 9 808,94 Mg odpadów, a w sprawozdaniu za 2018 r. 8 279,90 Mg odpadów.

W konsekwencji Spółka nie wpłaciła opłaty za korzystanie ze środowiska w łącznej wysokości 2 499 941,39 zł⁷³ wymaganej postanowieniami art. 279 ust. 2 p.o.ś.

W powyższej sprawie Agnieszka Ociepa, główny technolog składowiska wyjaśniła: „Decyzja o tym, że odpady o kodzie 19 12 12 były składowane w wyższych ilościach niż wskazane w sprawozdaniach do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego w latach 2016-2018 została podjęta przez Prezesa Zarządu Mieczysława Lewandowicza.”

W tej samej sprawie Mieczysław Lewandowicz (były Prezes Spółki) zeznał: „(...) odpady były wykazywane w sprawozdaniach jako magazynowane odpady, mimo, że trafiały one na składowisko, a trafiły ponieważ kontrahent (...) Spółki nie realizował odbioru tych odpadów, do czego był zobowiązany stosownymi umowami.”

Odnosząc się do wyjaśnień głównego technologa składowiska oraz zeznań Mieczysława Lewandowicza (byłego Prezesa Spółki) Najwyższa Izba Kontroli stwierdza, że w sprawozdaniach do Marszałka Województwa Dolnośląskiego wskazane odpady nie były wykazywane ani jako magazynowane ani też, jako składowane.

W czasie kontroli prowadzonej przez NIK, obecny Prezes Spółki podjął działania ukierunkowane na wyeliminowanie stwierdzonej nieprawidłowości poprzez: [1] złożenie korekt sprawozdań o wytwarzanych odpadach i gospodarowaniu odpadami; [2] złożenie wniosku do Marszałka Województwa Dolnośląskiego o rozłożenie na raty opłaty za korzystanie ze środowiska.

(akta kontroli str., 274 – 741, 1185-1187, 1160, 1190-1192, 1228-1248)

2. Ewidencja odpadów prowadzona była przez Spółkę niezgodnie ze stanem rzeczywistym, tj. niezgodnie z wymogami art. 66 ust. 1 u.o.d. Powyższe

możliwe formy zabezpieczenia roszczeń jako depozytu, gwarancji bankowej, gwarancji ubezpieczeniowej lub polisy ubezpieczeniowej. Artykuł 10 ustawy o zmianie ustawy o odpadach zmieniony art. 8 pkt 2 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2019 r., poz. 1579) nałożył na prowadzącego instalację, który ma pozwolenie zintegrowane uwzględniające zbieranie odpadów lub przetwarzanie odpadów, w terminie do 5 marca 2020 r.), do złożenia wniosku o zmianę tego pozwolenia, w celu dostosowania go do przepisów zmienionych ww. ustawą.

⁷⁰ Zgodnie z postanowieniami art. 8 pkt 3 ustawy z 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2019 r., poz. 1579) termin złożenia ww. wniosku wraz załącznikami upływa w dniu 5 marca 2020 r.

⁷¹ Sprawozdania wymagane postanowieniami art. 75 ust.1 pkt. 2 u.o.d.

⁷² Inne odpady (w tym zmieszane substancje i przedmioty z mechanicznej obróbki odpadów inne niż wymienione w kodzie odpadów 19 12 11).

⁷³ W tym: 612 344,00 zł za 2016 r., 728 412,00 zł za 2017 r. i 1 159 186,00 zł za 2018 r.

dotyczyło niewykazania w ww. ewidencji, w latach 2016-2018, łącznie 26 368,74 Mg. odpadów o kodzie 19 12 12⁷⁴.

W powyższej sprawie osoby odpowiedzialne, tj. Agnieszka Ociepa oraz Mieczysław Lewandowicz złożyli wyjaśnienia i zeznania analogiczne jak w przypadku nieprawidłowości opisanej pod numerem 1 w niniejszym wystąpieniu pokontrolnym.

W czasie kontroli prowadzonej przez NIK, obecny Prezes Spółki podjął działania ukierunkowane na wyeliminowanie stwierdzonej nieprawidłowości poprzez wykazanie w prowadzonej ewidencji odpadów 26 368,74 Mg. odpadów o kodzie 19 12 12.

(akta kontroli str.250-273, 1185-1187, 1160, 1190-1192)

3. Mimo wymagań określonych w art. 137 ust. 2 i 3 u.o.d. Spółka nie odprowadziła w wymaganym terminie⁷⁵ na rachunek funduszu rekultywacyjnego należnych funduszowi środków za okres od lipca 2018 r. do czerwca 2019 r. w łącznej kwocie 356 697,57 zł, w tym 157 606,72 zł za II półrocze 2018 r. i 199 090,85 zł za I półrocze 2019 r.

W powyższej sprawie Agnieszka Ociepa, główny technolog składowiska wyjaśniła: *„Odpisy na fundusz rekultywacyjny na podstawie zeskładowanych odpadów były przekazywane do działu księgowości. Nie jest mi znany powód nie odprowadzania tych środków na rachunek funduszu rekultywacyjnego.”*

W tej samej sprawie Mieczysław Lewandowicz (były Prezes Spółki) zeznał, że nie jest mu znany fakt nie odprowadzania środków na fundusz rekultywacyjny.

W złożonym oświadczeniu Anna Zdyb księgowa Spółki, podała, że *„zaniechanie wpłat nastąpiło w wyniku braku zgody Mieczysława Lewandowicza, który powiedział „proszę się wstrzymać””*.

Dodatkowo, środki należne a nieodprowadzone na rachunek funduszu rekultywacyjnego⁷⁶, wyliczone po korekcie z dnia 31 lipca 2019 r. związanej z uwzględnieniem w naliczeniach funduszu rekultywacyjnego rzeczywiście składowanych odpadów⁷⁷ powinny być łącznie o 386 067,87 zł wyższe (z czego za 2016 r. wyższe o 120 885,47 zł, za 2017 r. wyższe o 143 799,04 zł a za 2018 r. wyższe o 121 383,36 zł)⁷⁸.

W czasie kontroli prowadzonej przez NIK Spółka uregulowała część zobowiązań wobec funduszu rekultywacyjnego⁷⁹. Do uregulowania pozostała kwota funduszu naliczonego od niewykazanych wcześniej w ewidencji odpadów, tj. łącznie 386 067,87 zł.

(akta kontroli str.234-236, 237-243, 244-249, 1185-1187, 1160, 1190-1192, 1313,1314)

4. Spółka nie posiadała wymaganych postanowieniami art. 110 ust. 1 oraz art. 113 ust. 1 u.o.d. charakterystyk i wyników testów zgodności dla odpadów o masie 4 235,36 Mg składowanych w latach 2016 – 2019 (do 30 czerwca). W powyższej sprawie Mieczysław Lewandowicz (były Prezes Spółki) zeznał, że

⁷⁴ Inne odpady (w tym zmieszane substancje i przedmioty z mechanicznej obróbki odpadów inne niż wymienione w kodzie odpadów 19 12 11).

⁷⁵ Zgodnie z postanowieniami regulaminu funduszu rekultywacyjnego obowiązującego w Spółce środki należało odprowadzić na właściwy rachunek bankowy ww. funduszu: do 25 stycznia 2019 r. za II półrocze 2018 r. i do 25 lipca 2019 r. za I półrocze 2019 r.

⁷⁶ Do dnia zakończenia czynności kontrolnych w Spółce, tj. do dnia 19 sierpnia 2019 r.

⁷⁷ Niewykazywanych wcześniej w ewidencji odpadów.

⁷⁸ Dotyczy odpadów o kodzie 19 12 12.

⁷⁹ Na konto funduszu wpłacono łącznie 356 697,58 zł.

nie jest mu znany powód braku charakterystyki i testów zgodności dla składowanych odpadów o masie 4 235,36 Mg.

(akta kontroli str. 1091, 1185-1187, 1160, 1190-1192)

5. W trakcie przeprowadzonych oględzin stwierdzono, iż Spółka składowała odpady o kodzie 19 12 12, których ciepło spalania przekraczało 6 MJ/kg suchej masy, tj. odpady niedopuszczone do składowania na składowisku w myśl postanowień rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 16 lipca 2015 r. w sprawie dopuszczenia odpadów do składowania na składowiskach (Dz. U. z 2015 r. poz.1277)⁸⁰.

W powyższej sprawie Agnieszka Ociepa, główny technolog składowiska wyjaśniła: „Przy składowaniu odpadów o kodzie 19 12 12 na składowisku w latach 2016-2019 korzystano z wyników badań wymienionych w załączniku nr 4 do rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 16 lipca 2015 r. w sprawie dopuszczenia odpadów do składowania na składowiskach (Dz. U. z 2015 r. poz.1277), wykonywanych raz na 12 miesięcy zgodnie z wymaganym minimum.”

W tej samej sprawie Mieczysław Lewandowicz (były Prezes Spółki) zeznał, że próbki do badań na balast odpadu były pobierane z wymaganą częstotliwością a z badań nie wynikało przekroczenie dopuszczalnego ciepła spalania.

(akta kontroli str.1118-1143, 1185-1187, 1160, 1190-1192)

IV. Wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

Wnioski

1. Prowadzenie ewidencji odpadów zgodnie ze stanem rzeczywistym.
2. Uregulowanie wymaganej postanowieniami art. 279 ust. 2 p.o.ś. opłaty za korzystanie ze środowiska w łącznej wysokości 2 499 941,39 zł.
3. Uregulowanie wszystkich zobowiązań Spółki wobec funduszu rekultywacyjnego.
4. Sporządzanie charakterystyk oraz poprzedzanie przyjęcia odpadów do składowania przeprowadzeniem testów zgodności dla wszystkich odpadów przyjmowanych do składowania, dla których jest to wymagane postanowieniami u.o.d.
5. Nieprzyjmowanie do składowania na składowisku odpadów o kodzie 19 12 12, które nie spełniają kryteriów określonych w rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 16 lipca 2015 r. w sprawie dopuszczenia odpadów do składowania na składowiskach⁸¹.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia

⁸⁰ Zakres badań oraz kryteria dopuszczania odpadów o kodzie 19 12 12 do składowania na składowisku odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne określony był w załączniku nr 4 do ww. rozporządzenia. Składowane przez Spółkę odpady nie spełniały kryteriów dopuszczenia do składowania wskazanych w ww. załączniku.

⁸¹ Dz. U. z 2015 r. poz.1277.

pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK we Wrocławiu. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Wrocław, września 2019 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura we Wrocławiu

Kontroler
Maria Ossowska
Główny specjalista
kontroli państwowej

Dyrektor
Radosław Kujawiński

.....
podpis

.....
podpis